

XODIMLARNING EMOTSIONAL INTELLEKTINI RIVOJLANTIRISH ORQALI TASHKILOT FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI

Abduraxmanova Gulchexra A'zamovna

e-mail: mohinurabdullayeva24.05@gmail.com

tel: +998-93-490-96-66

Zamonaviy iqtisodiy munosabatlar va kuchayib borayotgan raqobat sharoitida tashkilotlarning muvaffaqiyati nafaqat moddiy va texnologik resurslarga, balki inson kapitalining sifati va salohiyatiga ham bevosita bog'liqdir. Shu nuqtai nazardan, xodimlarning emotsional intellekti tashkilot samaradorligini belgilovchi muhim omillardan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Emotsional intellekt shaxsning o'z his-tuyg'ularini anglash, boshqarish, boshqalarning hissiyotlarini tushunish hamda samarali muloqot va hamkorlikni yo'lga qo'yish qobiliyatini ifodalaydi.

Bugungi kunda tashkilotlarda yuzaga kelayotgan ko'plab muammolar, jumladan, nizolar, stress, motivatsiyaning pasayishi va jamoaviy hamkorlikning sustligi ko'pincha xodimlarning emotsional kompetensiyalari yetarli darajada rivojlanmaganligi bilan bog'liq. Yuqori emotsional intellektga ega bo'lgan xodimlar esa murakkab vaziyatlarda hissiyotlarini nazorat qila oladi, muammolarga konstruktiv yondashadi va jamoa bilan samarali ishlashga erishadi. Natijada ish unumdorligi va mehnat samaradorligi ortadi.

Tashkilot samaradorligini oshirishning muhim yo'nalishlaridan biri xodimlarda emotsional intellekt ko'nikmalarini rivojlantirish hisoblanadi. Buning uchun maxsus treninglar, seminarlar, psixologik rivojlantirish dasturlari va korporativ ta'lim tizimlaridan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Ushbu tadbirlar xodimlarning o'zini anglash, empatiya, hissiy barqarorlik va samarali kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Rahbarlarning emotsional intellekti ham tashkilot muvaffaqiyatida muhim o'rin tutadi. Emotsional jihatdan yetuk rahbarlar xodimlarni rag'batlantirish, ularning

ehtiyojlarini tushunish va sogʻlom ish muhitini yaratishda yuqori natijalarga erishadilar. Bunday rahbarlar jamoada oʻzaro ishonch va hurmat muhitini shakllantirib, xodimlarning tashkilot maqsadlariga sodiqligini kuchaytiradi.

Bundan tashqari, emotsional intellektning rivojlanishi tashkilot madaniyatining takomillashishiga ham ijobiy taʼsir koʻrsatadi. Oʻzaro hurmat, hamkorlik va qoʻllab-quvvatlashga asoslangan korporativ muhit xodimlarning ishga boʻlgan qiziqishini oshiradi, kadrlar almashinuvini kamaytiradi va tashkilotning uzoq muddatli barqaror rivojlanishini taʼminlaydi.

Xulosa qilib aytganda, xodimlarning emotsional intellektini rivojlantirish tashkilot samaradorligini oshirishning muhim omillaridan biridir. Emotsional kompetensiyalarni rivojlantirishga qaratilgan chora-tadbirlar mehnat unumdorligini oshirish, jamoaviy hamkorlikni mustahkamlash, nizolarni kamaytirish va tashkilotning raqobatbardoshligini kuchaytirishga xizmat qiladi. Shu sababli emotsional intellektni rivojlantirish zamonaviy inson resurslarini boshqarish tizimining ustuvor yoʻnalishlaridan biri sifatida qaralishi lozim.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abdullayev, A. (2024). Xizmat koʻrsatish sohasida emotsional intellektning tashkilot imijiga taʼsiri. *Xizmatlar iqtisodiyoti*, 2, 41–49.
2. Ivanova, T. (2021). Methods for assessing emotional intelligence in organizations. *Psychology in Management*, 4, 55–63.
3. Ismoilova, M. (2025). Boshqaruv samaradorligini oshirishda emotsional intellektning roli (PhD dissertatsiya). Toshkent.
4. Karimov, B. (2022). Xodimlarning emotsional intellekti va stressga chidamliligi oʻrtasidagi bogʻliqlik. *Mehnat va boshqaruv*, 3, 72–79.
5. Petrov, A. V. (2020). Emotsional intellekt i organizatsionnaya kultura. *Upravleniye personalom*, 5, 44–52.
6. Qodirov, R. (2022). Xizmat koʻrsatish jarayonida emotsional intellekt va mijozlar qoniqishi. *Iqtisodiyot va servis*, 4, 91–98.

7. Raximova, N. (2021). Emotsional intellekt va mehnat samaradorligi o'rtasidagi empirik tahlil. *Ijtimoiy-iqtisodiy tadqiqotlar*, 1, 33–40.
8. Saidov, J. (2022). Tashkiliy stressni kamaytirishda emotsional intellektning roli (Magistrlik dissertatsiyasi). Samarqand.